

Zápis
ze schůze výboru pobočky ČIS při Národním archivu,
konané dne 8. září 2011

Přítomni: Lenka Matušíková, Lucie Křížová, Laděna Plucarová, Pavla Jirková, Marie Šatochinová, Miroslav Kunt, Ivo Navrátil

Omluveni: Roman Straka, Jan Krlín

1. Pro knihvazačskou soutěž uvolnil náš pokladník částku 10 000 Kč, schválenou výborem, a poskytl ji dr. Koldovi. Vyhlášení výsledků se 23. 9. od 14 hodin v Českých Budějovicích zúčastní zástupci výboru Laděna Plucarová a Lenka Matušíková. Dodáno bylo 70 soutěžních prací. Prosíme o zaslání vyhodnocení a fotografií nejúspěšnějších prací k vystavení na našem webu.
2. Návrh Mikuláše Čtvrtníka z NA na publikování Zpravodajů pobočky ČVTS a ČIS na internetu. Výbor se přiklání k stanovisku, že práva autorů a jejich rodin by byla poškozena, pokud by se tak stalo bez jejich souhlasu, a je ochotna Mgr. Čtvrtníkovi poskytnout jejich adresy (pokud je má k dispozici), aby si je vyžádal. M. Kunt zjišťuje stanovisko M. Čtvrtníka – byl to jen návrh pro výbor, on sám na akci zvláštní zájem nemá. Pro základní přehled postačují obsahy 48 vydaných svazků Zpravodaje, které zpracoval Jan Kahuda na webu <http://cis.cesarch.cz/texts/zpravodaj1.htm>. Pokud by se našel nadšenec, který by byl ochoten provést výběr z publikovaných statí a naskenovat je, platí nabídka výboru. Otázka případného honoráře by musela být předmětem jednání.
3. Projednána příprava semináře o historické fotografii, který se bude konat pod hlavičkou ČIS v Národním archivu 3. listopadu 2011 od 10 hodin. Dr. Matušíková s dr. Benešovou připravila program 4-5 seminářů. Jejich podoba by mohla být následující (rozložena do cca 2 let):

I. Fotografické dokumenty (moderátor dr. Benešová)

- vývoj historických fotografických technik (úvodní přednáška – kol. Mlčoch) Bylo by dobré dát pak na web základní charakteristiky a specifika různých způsobů vzniku fotografie a jak se projevují např. na jejím stárnutí
- fotografie – vysvětlení termínu, který zahrnuje vše, co vzniklo působením světla na citlivou vrstvu prostřednictvím optické soustavy (odlišení od tisků a obrazových dokumentů obecně) – včetně digitální fotografie a zmínka o ne/existenci archivní terminologie vůbec a v této oblasti zvláště (dr. Benešová)
- soubory fotografií uložené v archivech (fondy a sbírky) – právní rámec, jak se dostávají do archivu, skartace fotografií, základní ošetření a vhodné způsoby adjustace, hlavní předpoklady dlouhodobého uchování – zohlednit, že současná archivní a muzejní síť si nemůže dovolit nejkvalitnější obaly, postupy, restaurování, ani výkonnou klimatizaci (dr. Benešová)
- soubory fotografií uložené v muzeích – právní rámec (lze postupovat podle archivního zákona?), jak se dostávají do muzea, základní ošetření a vhodné způsoby adjustace, hlavní předpoklady dlouhodobého uchování (Mgr. Zikmund)
- dtto galerie a knihovny (dr. Beránková?)
- autenticita fotografie, umělecká a dokumentární fotografie, její retuš a zpracování v moderních počítačových programech (probíhající výstava v Rudolfinu „Kontroverze“)
- problematika archivního zpracování a archivního popisu – ve světle nových základních pravidel. Pozornost věnovat i pojmům originál či kopie u fotografických dokumentů, co přednostně uchovávat, co retušovat, co digitalizovat, otázka ceny autorských pozitivů a jejich kopií (Mgr. Ivo Šulc?)
- popis fotografií v muzeích a galeriích – rozvést (Mgr. Zikmund)
- fotografie jako historický pramen – způsoby a možnosti badatelského využívání, zevrubně datování fotografií – srovnávací databáze? (nejraději Mgr. Zikmund či Tomáš Jakl)

II. Kinematografické dokumenty (moderátor Tomáš Lachman?)

- jejich charakteristika (Benešová?)

- právní rámec jejich uložení v archivech, muzeích a dalších paměťových institucích (Benešová, NFA, ??? – někdo z knihovny)
- archivní zpracování, zpřístupnění a dlouhodobé uložení (Opěla, Benešová, ZA Opava)
- NFA – činnost v péči o tyto archiválie – fyzický stav, uložení atd., aplikace archivního zákona???
- možnosti a způsoby digitalizace (někdo z NFA, někdo z Opavy – vše mají zdigitalizováno a uloženo v NA, Benešová)

III. *Zvukové dokumenty*

- jejich charakteristika (úvod Benešová)
- právní rámec jejich uložení v archivech, muzeích a dalších paměťových institucích (Benešová, Ješutová, Kabelková)
- archivní zpracování, zpřístupnění a dlouhodobé uložení (Ješutová, Kabelková, Benešová)
- ČRo – činnost v péči o tyto archiválie – fyzický stav, uložení atd., aplikace archivního zákona??? (Ješutová, Nováková)
- archivní zpracování a zpřístupnění (Nováková, Kabelková; Benešová)
- možnosti a způsoby digitalizace (Ješutová + externí odborník, např. Juraj Ďurovič, jestli to ještě dělá)

IV. *Získávání audiovizuálních dokumentů a problematika autorských a vlastnických práv*

- získávání AV dokumentů mimo skartační řízení (dr. Křest'an?)
- získávání AV dokumentů nákupem – aktuální ceny, znalectví, atd. (Mgr. Zikmund?)
- právní rámec v archivech a v knihovnách (Benešová, Polišenský)
- právní rámec v muzeích (Mgr. Zikmund)
- problematika autorských práv – Faladová, Srstka

V. *Reprodukce, digitalizace a restaurování audiovizuálních záznamů*

- co je bezpečnostní (matriční, studijní) reprodukce (Benešová, Polišenský)
- péče o bezpečnostní reprodukce a jejich archivace (Benešová, Polišenský)
- možnosti a způsoby digitalizace fotografických archiválií (obecně Benešová, odborně Hubička a dále příklady z praxe – oslovit archivy, které digitalizují, především AHMP a samozřejmě i ostatní)
- hlavní způsoby degradace AV dokumentů v archivech a muzeích, metodika jejich konzervace a restaurování

Předpokládané vložné 50 – 100 Kč pro seminář o fotografii bude upřesněno podle nákladů na občerstvení, které zajistí T. Straka, pravděpodobně v bufetu Národního archivu. Na další jednání výboru bude pozvána dr. Benešová, aby mohla příprava seminářů probíhat bez zbytečných prostředníků. Pozvánku s přihláškou připraví L. Matušíková, rozešleme do konce října státním oblastním archivům, krajským muzeím, předním galeriím a krajským knihovnám, které požádáme o další distribuci, vyvěsíme na webu AMG a ČAS.

4. Vzata na vědomí písemná zpráva R. Straky, že uhradil 2 000 Kč jako kolektivní příspěvek naší pobočky České informační společnosti a 16 800 Kč za zpracování účetnictví za roky 2006–2010 firmou Ant. Rybák a vnuk s. r. o. Nutno dořešit smluvní vztah, na který sice na faktuře odkazují, ale doposud neexistuje – ukládá se pokladníkovi pobočky.
5. Vyslechnuta informace I. Navrátila o tom, že firma NetPro, provozující server cesarch.cz, na němž jsou umístěny stránky ČAS a ČIS, zakázala ftp přístup pro všechny jeho uživatele a tím nám od nového roku znemožňuje veškeré aktualizace. Podle Mgr. Smitky chce ČAS firmu NetPro v nejbližší době opustit a přejít na jiný server. Zdá se, že by bylo možno užívat server Národního archivu, poskytne-li nám přístupová práva.
6. V přípravě exkurze 2012 se zatím nepokročilo, platí cíl Anglie.
7. Další schůze se bude konat ve čtvrtek 27. října 2011 ve 13.30 hodin v pracovně dr. Lenky Matušíkové.

Zapsal: I. Navrátil